

Statens Planteavlsvforsøg

1471. MEDDELELSE

81. ÅRGANG 8. FEBRUAR 1979

Udgivet af
Statens
Planteavlsvudvalg

Institut for Landskabsplanter, Hornum, 9600 Aars

Pre-emballerede roser

Odd Bøvre

Mange roser til private haver bliver solgt gennem selvbetjeningsbutikker. Kun få forretninger er udstyret med kølediske til disse varer, hvorfor planterne bliver sat i kurve på gulvet eller lagt på hylder ved normal butikstemperatur. Sælges der planter og fødevarer fra samme lokale, skal planterne være emballerede således, at der ikke kan ske spild af jordpartikler (spagnum).

Roserne bliver almindeligvis pakket i plastposer med spagnum omkring rødderne, men ved opbevaring i butikkerne aftager rosernes kvalitet ret hurtigt, og planterne har ofte været af meget dårlig kvalitet ved salgstidspunktet. Roser opbevaret på denne måde angribes let af gråskimmel, får nye skud, såkaldte lysspirer, eller planten kan udsættes for vandtab (udtørring), dersom plastposen er gået i stykker.

Forsøgene

På Institut for Landskabsplanter, Hornum, er der gennemført flere mindre undersøgelser med pre-emballerede roser. Forsøgene havde til formål at undersøge, om forskellige former for emballering i forbindelse med opbevaring ved normal butikstemperatur i indtil 14 dage, havde nogen indflydelse på rosernes vækst efter udplantning.

Forsøg A.

Plastposens størrelse

1. Lille pose – kun roden emballeret.
2. Middelstor pose – roden + halv top emballeret.
3. Stor pose – hele planten emballeret, posen lukket.

Rosensorterne '*Buisman's Triumph*' og '*Peace*' blev i vinterperioden opbevaret ved 2°C. Udtaget og pakket først i april måned. Planterne blev pakket enkeltvis i klare 0,03 mm tykke plastposer.

De blev pakket såvel barrodede som med spagnum, der ved hjælp af trådnat blev holdt sammen om rødderne.

Roserne blev delt i tre hold:

- Opbevaring ved butikstemperatur i 8 dage
- Opbevaring ved butikstemperatur i 14 dage
- Opbevaring ved butikstemperatur i 14 dage, men ved 8–10°C udenfor forretningstid.

Ved plantning blev der givet karakterer for udtørring, svampeangreb og spirer (nyvækst). Som forventet var der allerede efter otte dage sket en udtørring af roser i åbne poser, men der var ingen skimmel og ingen spirer af betydning.

Ved de helt lukkede poser, var der derimod ingen synlig udtørring, men angreb af skimmel og

begyndende spiring. Efter opbevaring i 14 dage gjorde de samme forhold sig gældende, men endnu mere udtalte.

Ved at stille planterne køligere, 8–10°C udenfor forretningstid, blev udtørringen samt væksten af nye spirer nedsat, men angrebet af gråskimmel blev ikke reduceret i forhold til butikstemperatur hele døgnet.

Efter opbevaringen blev roserne plantet ud og taget op i september.

Tabel 1. Pre-emballerede roser i forskellige posestørrelser. Vægt i gram pr. plante efter én vækstsæson

Opbevaring ved butikstemperatur, 20–22°C

Emballage	14 dage 8–10°C			% døde
	8 dage	14 dage	om natten	
Lille pose	410	340	390	22
Middelstor pose	470	400	435	10
Stor pose	500	425	480	7

Resultatet viser, at skal roser opbevares kortere eller længere tid i butikken, bør hele planten pakkes i lukket plastpose.

Forsøg B.

Dette forsøg tog sigte på at undersøge forholdene med barrodede roser og med roser med spagnum om rødderne. Hele planten var pakket i lukket pose. Opbevaring og behandling som i forsøg A.

Resultatet viser, at der ikke opnås nogen bedre kvalitet efter opbevaring ved at emballere rødderne i spagnum. Den højere fugtighed i posen,

hvori der er spagnum, bevirker et større angreb af gråskimmel, som ikke kan reduceres ved at stille roserne køligt om natten. Derimod kan den kraftige nyvækst (lysspirer) reduceres ved den lavere nattemperatur.

Forsøg C.

I de seneste år har der været et mindre antal planter, deriblandt roser, som har været pre-emballerede med stenuld om rødderne.

I foråret 1977 modtog instituttet et parti roser af sorterne 'Schneewittchen' og 'Tzigane', som var pakket enkeltvis i store, åbne plastposer. Om roden, der var bøjet sammen, var rullet en tynd stenuldmåtte, som igen var pakket ind i sort krympefolie.

Formålet med undersøgelsen var at klarlægge, om man ved plantning burde fjerne stenuldmåtten, eller lade den sidde. Plantning blev foretaget umiddelbart efter modtagelsen, samt efter opbevaring i 14 dage ved butikstemperatur.

Forsøgsplan

1. Plantet ved modtagelsen, plantet med stenuld.
2. Plantet ved modtagelsen, stenulden fjernet.
3. Plantet efter 14 dages opbevaring, plantet med stenuld.
4. Plantet efter 14 dages opbevaring, stenulden fjernet.

Forsøgsled 1 og 2 blev plantet den 2. maj, og der var ingen ny rodvækst. Led 3 og 4 blev plantet den 16. maj, der var god rodvækst, og en del af de nye rødder var groet gennem stenulden.

Tabel 2. Pre-emballerede roser, pakket og opbevaret i lukket pose. Barrodede og med spagnum om rødderne

	Barrodede			Med spagnum		
	8 dage	14 dage	14 dage 8–10°C om natten	8 dage	14 dage	14 dage 8–10°C om natten
Udtørring 1 : 10*)	8,7	8,3	8,5	9,5	9,5	9,5
Skimmel 1 : 10*)	9,3	9,0	8,3	8,0	6,3	6,3
Spirer i cm, gns.	3	4	3	4	15	6
Vægt i gram**)	530	460	505	530	425	465

*) Karakter 1 : 10, hvor 10 er ingen udtørring, ingen angreb af skimmel.

**) Vægt i gram pr. plante ved optagningen.

Planterne blev taget op den 27. september, og resultaterne er opført i tabel 3.

Tabel 3. Pre-emballerede roser, plantet med stenuld om roden og stenulden fjernet (barrodede)

Led	Antal planter	Højde i cm	Vægt i kg	Karakter vækst	1:10*) for: døde grene	Antal døde
1	20	63	6,4	5,8	5,0	0
2	20	74	9,4	7,5	7,3	0
3	20	57	6,2	3,8	4,5	5
4	20	57	6,7	5,5	6,8	1

*) Karakter 10 : bedst vækst, ingen døde grene.

Ved plantning af led 4, hvor stenulden blev fjernet efter opbevaring, blev alle nye rødder, som var groet gennem stenulden, ødelagt, men trods dette var det en fordel at fjerne stenulden. Den bedre vækst, man opnåede ved at fjerne stenulden, var et resultat af en bedre plantning, idet en del af rødderne kom dybere ned og fik en bedre fordeling i jorden.

Resultatet viser, at ved plantning af roser, som er emballerede i stenuld, bør denne fjernes ved plantning.

Konklusion

På grundlag af disse undersøgelser, samt ud fra efterhånden mange års erfaringer med opbevaring og emballering af roser, må konklusionen være, at pre-emballerede roser ret hurtigt forringes i kvalitet ved opbevaring ved butikstemperatur. Allerede efter 14 dage, uanset emballage, er roserne ofte af en sådan kvalitet, at de ikke kan sælges.

Skal der sælges roser fra selvbetjeningsbutikker, må de opbevares køligt, under 2°C. De skal pakkes i tæt emballage, og al ekstra emballering om roden er overflødig. Der er stor sandsynlighed for, at denne ekstra udgift til køledisk hurtigt spares ved at fjerne overflødig emballering, som kan udgøre op til 50% af rosens pris.

Abonnement på meddelelser fra Statens Planteavlfsforsøg kan bestilles ved indsendelse af abonnementsbeløbet til bladets ekspedition, Statens Planteavlkontor, Kongevejen 83, 2800 Lyngby, postgiro 200 2299, tlf. (02) 85 50 57. Abonnementsprisen er for 1979 70,00 kr. årligt excl. moms. Adresseændring bedes meddelt bladets ekspedition. ISSN 0105-6514

Trykt i 7.000 eksemplarer.